

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvršeni sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reentered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

p. 28. — Štev. 28.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 10, 1941 — PONEDELJEK. 10. FEBRUARJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

ANGLEŽI BOMBARDIRALI GENOVO

Drzen napad angleške mornarice na največje italjansko пристanišče

Angleška admiraliteta je zaradi naznanila, da je v noči s sobote na nedeljo močan udarek bojnih ladij tajno plulimo Sardinije in Korzike v očno zavarovano Liguorsko orje ter proti jutru prišel bombardirati najvažnejše italjansko pristanišče Genovo. Kot je nekoliko pozneje ministrski predstnik Winston Churchill rekel, so bojne ladje nato napadle Genovo, ker je rav lahko pričakovati, da bo Nemci ravno iz tega pristanišča skušali napasti francosko armado v Tuniziji pod poveljstvom generala Maxime Veyganda.

Ob istem času pa so angleški aeroplani bombardirali Legorn in Pise.

Angleške bojne ladje so na se kraje velikega pristanišča vrgle nad 300 ton bomb, ne neneč se za italjanske mine, podmornice, aeroplane in baterije ob obrežju.

Admiraliteta pravi, da je bila ta drzni napad mnogo uspešnejši, kot pa je bilo prvotno domnevano. Elektrarna in tovarna za parne kotle v veliki Ansaldo ladjedelnici sta bili hudo poškodovani in požari so nastali na pomolih, skladiščih in na raznih vojaških predmetih.

V tej bitki so Angleži izgubili samo en aeroplan, izstreljen pa sta bila dva italjanska aeroplana.

Koliko bojnih ladij, katerim je poveljeval admiral sir J. Somerville, je izvedlo ta drzni napad, ni znano, toda jih je moralo biti precej. Znano pa

je, da je bila med njimi križarka Renown, ki je v aprilu poškodovala nemško oklopnico Scharhorst; oklopnica Malaya, ki se je že odlikovala v pomorski bitki pri Jutlandiji v svetovni vojni in katero so nedavno laški bombniki poškodovali; križarka Sheffield in lovita matična ladja za aeroplane Ark Royal, o kateri so Italjani že večkrat poročali, da so jo potopili.

Poleg tega je bilo več manjših bojnih ladij.

Angleži iščejo laške bojne ladje

Od kar je Italija vstopila v vojno, skuša angleško sredozemsko brodogradnjo italjanske bojne ladje in se ž njimi spustiti v boj. Taka prilika pa je bila samo enkrat poleti, toda tedaj so laške bojne ladje pobegnile. Z večeršnjim napadom na Genovo pa so angleške ladje pokazale, da bodo poiskale laške bojne ladje v njihovih pristaniščih.

Napad na Genovo smatrajo mornariški izvedenci za najdrzejši mornariški čin, kajti bojne ladje so vdrle v popolnoma italjansko morje, in niso nikjer srečale nobene laške bojne ladje.

To je že drugi drzni angleški vpad v laško "mare nostrum". V decembru so namreč angleške bojne ladje vdrle skozi Otrantsko morsko ozino v Jadran ter so bombardirale Valono. Tudi tedaj niso videle nobene laške bojne ladje.

LAŠKA ARMADA V AFRIKI POPOLNOMA UNIČENA — SEDEM GENERALOV VJETIH

Poročilo iz Kaira pravi, da je angleška "nilska armada" v Afriki popolnoma uničila laško armado v severni Afriki, ko je zavzela Bengazi.

Južni del angleške armade je z veliko naglico prodiral skozi puščavo ter je laški armadi odrezal pot za umik juž od Bengazija. Vsled tega se je podalo na tisoče italjanskih vojakov.

Angleži so v Bengaziju tudi dobili velikanske zaloge živeža in vojnega materiala, katerega Italjani niso mogli uničiti.

Italjanska armada sedaj ne more dobiti nikake pomoči niti po zraku in med angleško armado v Libiji in med Tripolisom je samo še majhna laška razbita armada. V Tripolisu pa čaka Italjanska vojska armada po poveljstvom generala Maime Weyganda.

Maršal Graziani je imel armado 200.000, predno je general sir Wavell prišel svojo veliko ofenzivo iz Egipta v Libijo. V teh bojih je bilo vjetih 125.000 Lahov. Koliko jih je bilo ubitih in ranjenih, ni bilo

poročano, toda more se sklepati, da je bilo ubitih okoli 25 tisoč Italjanov in okoli 50.000 ranjenih. Potemtakem in a maršal Graziani še kakih 25.000 vojakov, s katerimi more braniti italjansko cesarstvo v Afriki.

Angleži, ki prodirajo dalje od Bengazija, so že dospeli do El Agheile, ki se nahaja na najjužnejšem kraju pristanišča Sidra. El Agheila je 150 milj jugozapadno od Bengazija.

Angleži še vedno čistijo bojišče južno od Bengazija. Pri padcu Bengazija je bilo vjetih okoli 20.000 Italjanov, med njimi tudi 7 generalov — en armadni general, en korni general in pet drugih generalov. Med vjetimi je tudi gen. Annibale Bergonzoli, o katerem je bilo napačno poročano, da je bil vjet pri padcu Bardije. Tedaj je na predvečer predaje Bardije pobegnil z motornim čolnom.

Od kar so Angleži pričeli s svojo ofenzivo in so zavzeli najprej trdnjavo Sidi Barrani, je bilo vjetih 19 laških generalov in en admiral.

Odhod Italjanov iz Abesinije

Italija je tajno poslala v Vichy posebnega odposlanca, ki bo skušal pri francoski vladi izposlovati, da posreduje pri angleški vladi, da privoli, da se iz Abesinije izseli 80.000 laških kolonistov, med katerimi je 15.000 žena in otrok. Koloniste hoče Italija spraviti iz Abesinije, ker se boji, da bodo Abesinci, ki se bore na strani Angležev v Eritreji in Abesiniji, poklali vse Italjane, kadar se polaste Abesinije.

Navzlic uradnemu francoskemu in italjanskemu zanikanju je bil proti koncu prejšnjega tedna v Vichyju nekdanji italjanski finančni minister grof Giuseppe Volpi, ter je skušal pridobiti španskega poslanca Jose Felix Lequerica, da posreduje pri angleški vladi, da bi olajšala blokado in bi mogli italjanski kolonisti odhajati iz Džibutija v francoski Somaliji.

Pozneje pa je grof Volpi odpotoval iz Francije.

Angleži pa najbrže ne bodo ugodili Italjanski želji, kajti s tem bi bile prekinjene važne vojaške operacije v zelo pomembnem času. Angleška armada prodira po Gondar cesti proti Tana jezera v Abesiniji. Čas za te operacije pa je kratak, kajti kmalu se bo v Abesiniji pričela deževna doba.

"NEMCIJA NE MORE NAPASTI AMERIKE"

Tako je izjavil pred posebnim senatnim odborom general Wood, ki je bil začasa svetovne vojne generalni kvartirni mojster ameriške armade.

Pred posebnim senatnim odborom se nadaljujejo zaslišanja glede predloge, ki bi dala predsedniku pravico povsem neodvisno odločati glede pomoči Angliji in drugim državam, ki so v vojni z diktatorskimi državami.

Poleg drugih je bil zaslišan tudi general Robert E. Wood, ki je bil za časa svetovne vojne generalni kvartirni mojster ameriške ekspedicijske armade, zdaj je pa že več let predsednik nadzornega sveta Sears Roebuck & Co.

Stari vojak je rekel, da je bojazen pred nemškim napadom na Ameriko povsem neutemeljena. Pomisliti je treba, da znaša razdalja med Združenimi državami in Nemčijo tri tisoč milj. Take razdalje ni mogoče tako naglo in tako lahko premeriti. General se prav dobro spominja, s kakšnimi težavami se je izvršil tekom svetovne vojne transport dveh milijonov ameriških vojakov v Francijo.

Wood je govoril leta 1936 s sedanjim angleškim ministrskim predsednikom Winstonom Churchillom, in slednji mu je rekel:

Nemčija postaja čedalje močnejša. Ne bo kazalo drugega, kot da jo uničimo.

— Ta Churchillova izjava

V Londonu je bilo uradno znanikano, da bi bila v teku kakšna pogajanja med Anglijo in Italijo glede odhoda italjanskih naseljencev iz Abesinije. Anglija tudi ne bi tega dovolila, razun pod pogojem, da se Italjani nehaajo bojevati v Afriki.

Abesinski uporniki so že presekali železniško progo med Addis Ababo in Hararjem ter med Hararjem in Džibutijem. Po teh progah že tri mesece ne vozijo vlaki.

Slovinci so naseljeni v Abesiniji

V zvezi s poročili, da skuša Italija dobiti dovoljenje od Anglije za prevoz italjanskih kolonistov iz Abesinije, pravi neko drugo poročilo, da so se v tem oziru obrnili na angleško vlado zastopniki primorskih Slovencev, ki pravijo, da se je mnogo Slovencev in Hrvatov iz Primorske in Istre izselilo v Abesinijo, ker z razmerami v svoji domovini niso bili zadovoljni. Ti zastopniki skušajo angleški vladi dopovedovati, da so po sili in proti svoji volji italjanski podaniki in da zavzemajo v Italiji manj vredno stališče kot pa Italjani.

Aretacije v Zagrebu

Kot pravi poročilo iz Beograda, je zagrebška policija sinoči aretirala nad 100 oseb, ki so osumljene, da pripadajo k hrvatski teroristični organizaciji, ki je zadnja dva meseca vprizorila 10 bombnih napadov. Zadnji tak napad je bil izvršen prejšnji teden na angleški klub v Zagrebu.

Pogajanja med Jugoslavijo in Italijo

Poročilo iz Rima pravi, da se bodo okoli srede februarja pričela v Opatiji ali na Reki pogajanja za trgovsko pogodbo med Jugoslavijo in Italijo. Po novi pogodbi bo Italija skušala prodati Jugoslaviji več tekstilnih izdelkov, zlasti iz umetne svile, v zamenjavo pa bo od Jugoslavije kupila več živine in rud.

Ako je v Vaši naselbini zastopnik "Glasa Naroda", lahko dobite pri njem Slovensko-Amerikanski Koledar za 1941.

Predloga H. R. 1776 sprejeta v poslanski zbornici z veliko večino

Predloga št. H. R. 1776, ki določa kar največjo pomoč Angliji v njenem boju proti diktatorjem, je bila v soboto sprejeta v poslanski zbornici z veliko večino. In sedaj je boj za njo v senatu, ki pa bo, kot kažejo vsa znamenja, po kratki debati tudi sprejeta. Sedaj jo ima še v rokah senatni odbor za vnanje zadeve, ki zaslišuje vplivne osebnosti, ki pričajo proti predlogi, ali pa za njo. Pričakovati je, da bo vnanji odbor svoje zasliševanje še ta teden končal in bo prihodnji predložil na debato prihodnji ponedeljek.

Poslanska zbornica je sprejela prvotno predlogo samo z dodatkom, da moreta obe zbornici vzeti predsedniku podeljeno mu oblast z glasovanjem z nadpovršno večino in da to glasovanje ni podvrženo predsednikovemu veto, vsled katerega bi moral biti sklep kongresa ovržen z dvetretinsko večino glasov.

V sredo bo pred senatnim odborom za vnanje zadeve zaslišan bivši republikanski predsednikski kandidat Wendell L. Willkie, ki se je včeraj vrnil z aeroplanom iz Anglije. Takoj pri njegovem prihodu na La Guardia letališču v New Yorku so ga obkolili časnikarski poročevalci, hoteli zvedeti za njegovo mnenje glede položaja v Angliji in glede pomoči, katero naj bi Združene države nudile Angliji.

Willkie je rekel, da bo svoje mnenje izrazil pozneje in še posebno pri zasliševanju pred senatnim vnanjim odborom v Washingtonu. Rekel pa je, da je trdno prepričan po vsem tem, kar je videl v Angliji, da se bodo Združene države mogle ubraniti vojne samo s tem, da nudijo Angliji vso svojo pomoč in sicer v orožju in drugim vojnem materialu, razun z vojak.

Dalje je rekel, da je v časopisih pazno zasledoval potek debat v kongresu o predlogi H. R. 1776 in da se mu zdi, da

MRS. ROOSEVELT PRI ŠTRAJKARJIH

Predsednikova žena se je odzvala vabilu štrajkujočih delavcev v Brooklynu ter nastopila na njihovi skupščini kot guvernica.

Pri Leviton Manufacturing Company v Brooklynu, ki izdeluje električne potrebščine, je že meseca avgusta zastavkalo kakšnih 1500 delavcev. Zahtevajo višje plače in boljše delavske pogoje, toda kompanija jim noče pod nobenim pogojem ugoditi.

Tovarna je močno zastražena, kajti izgredi so skoro na dnevnem redu. Štrajkarji so na eni svojih zadnjih skupščin povabili ženo predsednika Roosevelta, ki se je vabilu odzvala in imela značilen govor v "National Hall".

Navzoči so zapeli "God Bless America", nakar je stopil na oder delavski voditelj in vodja zborovanja H. H. Broach ter rekel:

— Ponosni smo, ker ameriški delavci po trpljenjih medne borbe, ki traja že 24 tednov, pojejo "God Bless America". In ponosni smo, ker smemo, mi preprosti ljudje, pozdraviti v svoji sredi prvo lady naše dežele.

Ko je stopila nato na oder Mrs. Roosevelt, ni bilo ploskanja ne konec ne kraja. V svojem govoru se ni spuščala v podrobnosti spora med Leviton Company in stavkarji, pač je pa poudarjala potrebo delav-

se kongresniki prepirajo samo na podlagi "vojna ali ne vojna".

"Z drugimi besedami," je rekel Willkie, "nasprotniki pomoči Angliji trdijo, da bomo, ako Združene države dajo pomoč Angliji, zapleteni v vojno, ako pa ji ne damo pomoči, moramo ostati v miru. To pa ni resnično zatrdilo. V resnici je moje mnenje, ako Angliji pomagamo, bomo mogli izostati izven vojne, ako pa Angliji ne pomagamo, se bomo mogoče zapletli v vojno."

ske sloge kot edinega sredstva za izboljšanje položaja.

Znač lne so bile njene besede: — V boju, ki ga morate bojevati za izboljšanje življenjskih razmer, me vidite ob svoji strani. Dolžnot vsakega delavca bi bila, pridružiti se delavski organizaciji ter doprinesiti svoj delež k vresničanju velikih idealov delavskega gibanja. Edinole v slogi lahko dosežemo boljše življenjske pogoje, edinole v slogi lahko upamo na zmago v veliki ameriški borbi. Moja potovanja po deželi so me prepričala, da v tej smeri dobro napredujemo. Sedanja kriza nas uči, da je usoda našega naroda odvisna od složnega sodelovanja. Upam, da bo nekoč napočil čas, ko bo to sodelovanje prineslo nam vsem srečo in blagoslov.

Dve stavki uravnani

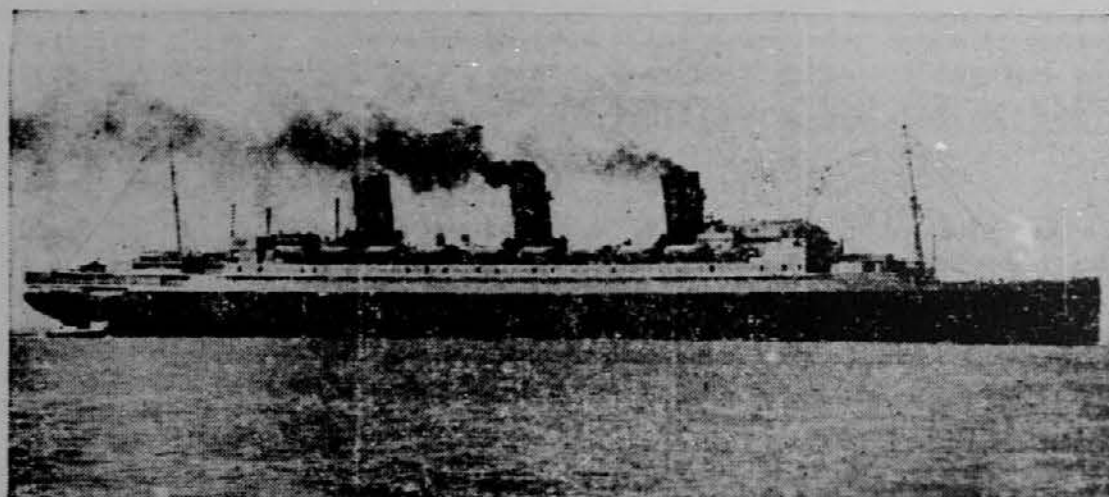
V Bridgeville, Pa., se je vrnilo v tovarno Universal - Cyclops Steel Corporation 1400 izdelovalcev orodja. Istotako je začelo delati v neki detroitski tovarni 1500 delavcev, članov CIO unije avtnih delavcev.

V obeh slučajih je vladni zastopnik uspešno posredoval. Pri Allis-Chalmers tovarni v Milwaukee in pri International Harvester Company v Chicagu, Ill., še vedno štrajkajo. Pogajanja le počasi napredujejo, in doslej ni bilo znamenj, da se nobenega blistvega uspeha.

Manj tihotapstva

Državna zakladnica poroča, da je bilo lansko leto v deželi dosti manj slučajev butleganja, ponarejanja denarja in kupčije z mamili kakor pa prejšnjega leta. Posebno se je zmanjšalo število tajnih žganjekulov po južnih gozdovih, kajti vladni letalci jih prav lahko izsledijo.

PARNIK ILE DE FRANCE NI BIL POTOPLJEN

Posadka ameriškega tovornega parnika "Steel Traveler" za trjuje, da je v Singapuru videla veliki francoski parnik "Ile de France", kjer ga Angleži predelujejo v vojaški transport. Lansko leto je bilo poročano, da je bil parnik potopljen.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$8.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$8.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1242

NEMČJA IN JAPONSKA

Za zvezo med Nemčijo in Japonsko ni bilo nobene
nujne potrebe. Razmere so pač zahtevale, da sta sklenili že
vsaj na videz večno prijateljstvo. Medsebojna ljubezen ni
narekovala te zveze.

Amerikanece, ki potnje po Japonskem in Kitajskem,
sreča dosti Nemcev. V pogovoru z njimi se prepriča, da ne
marajo Japoncev, prav posebno pa ne njihovih metod.

Japonci pa že od nekdaj občudujejo Nemce, še bolj so
se pa navdušili zanje po kapitulaciji Francije, le tega ne mo-
rejo pojmii, čemu se Anglija tako dolgo in vztrajno ustavlja
toliko močnejšemu nasprotniku.

Japonci pravijo: — Sovražniki Nemčije so naši sovraž-
niki. Cilji Nemčije so slični japonskim ciljem. Nemci in Ja-
ponci imajo iste namene. Če jih bodo dosegli, bo dobro za oba
naroda, če jih ne bodo, so pa igrari svojo igro.

Japonci se zavedajo svoje moči, ki je pa v primeri z
nemško močjo le slabotna. Zato Nemce v vseh ozirih posnema-
jo in jim skušajo postati enakovredni. Njihov cilj je, ustano-
viti skupno totalitarnih japonskih držav ter organizirati ne-
premagljivo mehanizirano armado.

Težko je pa dobiti na Japonskem Nemca, ki bi priznal
Japoncem kakšne uspehe v tej smeri. Vsi pravijo, da jim
manjka Hitlerja. Manjka jim pa poleg tega tudi kruha in eno-
tnosti, ki omogoča nacijem uspehe.

Pa še nekaj poudarjajo nacisti poznaveali japonskih
razmer. Pravijo namreč, da se je na Nemškem hitlerizem raz-
vil iz naroda, dočim je japonsko prebivalstvo brezbrizno in se
mu ne ljubi niti misliti. To opravi zanj peščica voditeljev,
med katerimi pa ni potrebne sloge.

Izza podpisa pogodbe med Nemčijo, Italijo in Japon-
prihaja na Japonsko vsopolno nemških "turistov", ki skuša-
jo vzgajati japonski narod. Tozadevne uspehe je mogoče že
naarske opaziti.

Borzne in trgovske omejitve izvajajo natančno po nem-
škem vzorcu.

V japonskem notranjem ministrstvu je agent nemške
tajne policije, ki pomaga japonskim uradnikom čekirati do-
zdevne tujcemške agente in njihov do delovanje. V Nemčijo je
odpotovala japonska vojaška komisija, dočim pošilja Nemči-
ja na Japonsko vojaške in mornariške izvedence.

Nemški agitatorji, ki so začeli že pred leti postavljati
temelj razširjenemu osižu, so izredno delavni.

Svoje nauke širijo s pomočjo filmov, časopisov, maga-
zinov in predavanj. Eden najvplivnejših japonskih časopisov
je v nemških rokah.

Navzile svoji spretnosti pa Nemci najbrž ne bodo do-
segli svojega cilja. Japonci so namreč v gotovem pogledu ze-
lo ponosen narod. Narekovati se puste le do gotove meje in
nič več. Nemške nasvete verno poslušajo, s tem pa nikakor
ni rečeno, da jih vedno vpoštevajo in se ravna po njih.

Nemci so jim naprimer svetovali, naj sklenejo s Kitaj-
sko mir, da se jim bo mogoče posvetiti drugim, važnejšim na-
logam. Te besede so naletele na gluha ušesa.

Japonci se nočejo brez potrebe žrtvovati in zato tudi
nočejo ubogati Nemcev, da bi nastopili proti Angležem na
Daljnem istoku. Pravijo, da je za to še vedno čas. Nedvomno
čakajo, kam se bo nagnila vojna sreča. Udarili bi le, če bi bili
trdno prepričani, da Angleži Nemcem ne bodo kos.

Navzile temu so pa Nemcem hvaležni, ker vzbujajo v
Angležih in Amerikancih skrb in bojazen, kaj bo s Pacifikom.
Nemške pomornice in lahke križarke, ki vrše svoje uničeval-
no delo na Pacifičnem oceanu, dobe v japonskih pristaniščih
vse, kar jim je treba.

Promet med Nemčijo in Japonsko se neovirano vrši po
transsibirski železnici. Na vsakem vlaku, vozečem v vzhodno
smer, je veliko število Nemcev, ki skušajo iz Tokia odpotova-
ti v Združene države in v Južno Ameriko.

Najboljši prijatelji Nemcev so japonski armadni čast-
niki. Toda pomisliti je treba, da so vselej in vedno bolj nav-
dušeni za Japonsko kot pa za Nemčijo.

Če bi izbruhnila vojna med Združenimi državami in
Nemčijo, je vprašanje, če bi tudi Japonska posegla v njo. Po
pogočbi med Nemčijo, Italijo in Japonsko bi morala to storiti.

Poznavaleci razmer pravijo, da bi kar na slepo srečo
ne tvegala tega koraka. Vojne bi se udeležila le v slučaju, če
bi bila popolnoma prepričana, da se ji obeta od tega zares
kakšen dobiček.

Byrdova ekspedicija se vrača

General Electric Co. v Sche-
nectady, N. Y., je po kratko-
valovnem radio sprejela sporo-
čilo, da se je ekspedicija admi-
rala Richarda Byrda po 13-me-
sečnem bivanju na južnem te-

čaju odpravila proti Združe-
nim državam. Po tem poroči-
lu se vrača 58 moč ekspedici-
je na motorni ladji North
Star in na ledolomcu Bear.

Abraham Lincoln,

Ameriški velikan se je rodil pred 132 leti.

Dne 12. februarja bo minilo
132 let, kar se je Abraham Lin-
coln rodil v zagozdju Ken-
tucky. Dandanes, morda še
bolj kot za njegovega časa, v
drugi veliki krizi ameriškega
naroda, je ono, kar je on zastop-
al, v mislih Amerikancev.

Kajti Lincoln je bil v vsakem
pogledu mož ljudstva. Vero-
val je, da je človeška enakost
praktično mogoča. Govoril je
enostaven jezik. Imel je zdrav
čut humorja in bil je toleran-
ten napram mnenju drugih. Ali
nikdar se ni vdal naziranju ma-
se, ko je mislil, da je to nazi-
ranje napačno.

Bil je sin priprostitih ljudi. ki
so vodili težko življenje prvot-
nih ameriških nasejencev ob
tedanjih mejah civilizacije. Ni
imel mnogo prilike za šolanje.
Težko je moral delati že kot
mlad fant, med tem pa se sam
učil, kjer koli je imel priliko.
Ko je dorasel v orjaškega, iz-
redno visokega in močnega
mladeniča, je šel s trebuhom za
kruhonom. Bil je čolnar, drve-
sek, pisar, zemljemerec, čital je
in učil se je pa istočasno. V
starosti 26 let je postal član
legislature države Illinois in te-
daj se je lotil pravniskih študij
in postal odvetnik. Leta 1846
je bil izvoljen v kongres.

Za Lincolnovega časa veliko
vprašanje Amerike je bilo su-
ženstvo. Gospodarski sistem
južnih držav je bil odvisen od
dela sužnjev. Suženstvo ni bi-
lo nekaj novega v ameriški po-
litiki. Že za desetletja so pri-
stali odprave suženstva, tako-
zvani abolicionisti, vodili pro-
pagando proti suženstvu. Ali s
prihodom Lincoln je stvar
protisuženstva našla prvič ve-
likega voditelja.

Zlasti pereče je bilo tedaj
vprašanje, da-li nove pokraji-
ne na zapadu bi prevzele sis-
tem suženstva ali ne. Leta
1852 je Lincoln kandidiral za
senatorja v državi Illinois pro-
ti Stephen A. Douglasu. Ta
poslednji kot mnogi političarji
vseh časov in krajev se ni ho-
tel odločno izjavljati ni za eno
stran ni za drugo. Lincoln ga
je pozval na javno debato, ki je
vzbudila veliko zanimanje ši-
rom naroda, in dasi je bil po-
ražen v volitvah, je njegovo
ime zaslovelo povsod. In tako
je postal pred-edniški kandi-
dat nove republikanske stran-
ke in je bil izvoljen leta 1860.

Pet tednov po njegovi izvo-
litvi so suženjske južne drža-
ve vresničile kar so grozile po-
prej: izstopile so iz Unije in za-
čela se je Civilna vojna. Lin-
coln, mož miru in propovednik
socialne pravičnosti, je siloma
postal vojskovodja in organi-
ziral odločen odpor proti po-

skusom, da se Unija razdre.
Proglasil je osvobodjenje suž-
njev.

S pretežno večino je bil v
drugi izvoljen za predsedni-
ka Združenih držav. Dne 5.
aprila 1865 se je Civilna vojna
končala s prodajo konfederali-
tivne vojke pod generalom
Lee. Takoj so se Lincolnove
misli obrnile napram spravi z
jugom in načrtom, za gospo-
darsko rehabilitacijo in soci-
jalno zboljšanje. Izdal je naj-
prej proglas amnestije kot pr-
vi korak za "ozdravljenje na-
rodnih ran." Dne 14. aprila
pa, ko je prisostvoval predsta-
vi v Fordovem gledališču v
Washingtonu, je bil smrtno u-
streljen od morilec John W.
Bootha, fanatičnega privrženca
Juga. Jutro potem je umrl v
starosti 56 let.

Od onega dne so zgodovi-
narji, življenjepisec, pesniki in
dramatičarji po vsem svetu
vzvičali Abrahama Lincolnu
kot voditelja človeštva, velika-
na priroste rojstva, katerega
brezmejna vdanost je bila
za priproste, zatirane in zapo-
stavljene ljudi.

Njegov Gettysburški govor,
kratka poslanica tako jednata
in vzvišena v mislih in čustvu,
da je postala klasičen umotvor
ameriške literature, z njenimi
lapidarnimi besedami o "vla-
di naroda, po narodu in za na-
rod, ki nikdar ne izgine s ste-
ta" je dandanes ravno tako na
mestu kot pred tremi četrtimi
stoletja.

Angleži bombardirajo vpadna pristanišča

Angleški letalci so sinoči
bombardirali vpadna pristani-
šča v zasedenem delu Franci-
je. Ti napadi se že vrše nepre-
stano od torka ponoči, noč in
dan do danes zjutraj. Bombar-
dirano je bilo celo obrežje od
Boulogne do Calaisa in na neka-
terih krajih so nastali požari,
čijih plameni so švigali 9000
čevljev visoko.

PLAZ ZASUL DEVARJE.

S severnega Saharina poro-
čajo o težki nesreči. Ogromen
snežni plaz je pokopal 43 dr-
varjev. Reševalci, ki so jih od-
poslali neposredno po nesreči,
skozi 7 pedit vioko zasnežene
gozdove, niso mogli dovolj hi-
tro prispeti do kraja nesreče,
doslej pa se jim je navzile vsem
naporom posrečilo izkopati 28
mož, med katerimi jih je bilo
samo še pet živih. Ker je od
nesreče prešlo že več dni, ni no-
benega upanja, da bi izkopali
še kakšnega živega človeka.

STRAHOTE

VOJNE

ČASU PRIMERNA
KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner
228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC
PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York

ITALIJANSKA KRALJEVA DRUŽINA V VOJNI

Člani italijan-ke kraljeve
rodline se udeležujejo te voj-
ne brez izjeme. Kralj in cesar
Viktor Emanuel, ki mu vojna
ni nič novega — saj se je ude-
ležil več oboroženih sporov ne-
go vsak drugi, danes živi v vla-
dar — se posveča kot vrhovni
zapovednik italijanskih vojni-
sil poučevanju strateških, tak-
tičnih in splošnih vojaških
vprašanj, ima posvetovanja z
Mussolinijem in šefom general-
nega štaba ter zadnje besede ob
vsaki odločitvi. Poleg tega je
inšpiciral italijanske čete ob
vseh mejah in tudi v Albaniji,
kakor pripovedujejo pončeni
krogi, s kraljico Heleno pa ob-
iskuje ranjence v lazareti.

Kraljica Helena, ki je delo-
vala že v svetovni vojni ne-
utrudno za ranjence ter v mir-
nem času podpirala številne
bolnišnice, kamor je prihajala
pogostoma na nenapovedane
obiske, da bi videla, ali je vse
v redu, se temu delu sedaj po-
sveča popolnoma.

Prestolonaslednik Humbert
je ob začetku vojne poveljeval
vojski na alpski fronti. Po pre-
mirju s Francijo je prevzel po-
novno svoje mesto kot general-
ni inspektor pihote ter nadzo-
ruje v tem svojstvu stalno čete,
ki odhajajo v Grčijo in Afriko.
Isto tako tudi deželno branbo.
Pripada tudi vojnemu svetu.
Njegova žena je kot nadzornica
italijanskega Rdečega križa
menda najbolj zaposlena ita-
lijanska princesa. Tudi ona ima
izkušnje v tej stroki. Med a-
besinsko vojno se je odpejala
v Vzhodne Afriko in je kot bol-
ničarka stopila v aktivno služ-
bo. Sedaj se bavi zlasti z in-
spekcijami lazaretov ter sani-
tetskih postaj v velenostih, ki
so jih napadala britska letala.
V Brindisiju je ob takšni pri-
liki inšpicirala tudi bolniško
ladjo, ki je pripeljala italijan-
ske ranjence iz Afrike ter Al-
banije.

Peter Zgaga

Laški častnik Gayda, ki pi-
še po Mussolinijem naroči
lu, se jezi na Ameriko, ker pro-
daja Angliji letala in druge
potrebščine. Pravi, da to ni v
soglasju z mednarodnim pra-
vom, da Amerika krši medna-
rodne dogovore in da se s tem
izpostavlja veliki nevarnosti.

Izmed četvorice hčera ita-
ljan-kega kralja živita dve v
tujini, obe ostali živita v kro-
gu svojih družin, posvečata pa
vsaj del svojega časa skrbi za
vojne žrtve. Princeza Jelan-
ta, najstarejša hči, je žena gro-
fa Cavja de Bergolo, ki je kot
konjeniški častnik na fronti.
Druga hči, princeza Mafalda,
živi v Nemčiji kot žena hees-
skega prince Filipa, tretja,
Ivana, je žena bolgarskega
kralja, četrta in najmlajša hči
princeza Marija, je žena prin-
ca Louisa Bourbon-Parnskega
in se le redkokaj pojavi v jav-
nosti.

JEČA KOT GOSTILNA.

Okrožje Gail Borden v Texa-
su je posebno peno-no na to,
da nima med svojimi prebival-
ci nobenega odvetnika, nobene-
ga zdravnika in tudi nobenega
duhovnika. Okrožje meri kakš-
nih 1000 stirskaških kilometrov
a nima nobene zveze z drugimi
deli Texasa, tudi ne železniške.
Potem se ne smemo čuditi, da
tam tudi ni nobenih bank in go-
stilm. Njegovi prebivalci se
bavijo v glavnem z živinorejo.

Le redkokaj se kakšen pot-
nik izgubi v te kraje in tako
ni čudno, da niso poskrbeli za
ljudi, ki potujejo. Če tem ne
uspe, da bi našli prenočišče pri
kakšni družini, jim ne preosta-
ne drugo, nego da poiščejo je-
čo, ki jim je kot prenočišče na
razpelo. Tako nazadnjaki
(ali napredni) namreč ljudje iz
Gail Bordena vendarle niso, da
bi poleg toliko drugih stvari
ne imeli tudi ječe.

OBISK

V našem uradu se je zgla-
sil Mr. Frank Andrew Rink, ku-
har na petrolejskem tankerju
American Petroleum Compa-
ny "Trainsoil", ki vozi petro-
lej in bencin poleti po Velikih
jezerih iz Toledo, Ohio v Mon-
treal, Kanada: pozimi pa ob a-
meriški obali med New Yor-
kom, Philadelphia, Pa. in New
Haven, Conn.

NOVI ANGLEŠKI POSLANIK V WASHINGTONU

Novi angleški poslanik lord Halifax (levo) v razgovoru s p. odpredsednikom Združenih dr-
žav Henryjem A. Walla cem.

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1941

Cena 25c

s poštino vred.

KNJIGARNA
"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Gaydov protest je zaenkra-
še precej pohleven, prav nič s-
pa ne smemo čuditi, če bo po-
slana iz Rima v Washington
takale pretnja:

— Amerikanci, Vaša drznos-
t in nehalčnost presegata ž
vse meje. Kdo vam je dal pra-
vico pomagati našim sovraž-
nikom — Angležem? Le mal-
pomislite, kje bi bili danes, če
i vam ne bi bil Kolumb Ame-
rike odkril! Kolombova, tore-
naša, to se pravi Mussolinije-
va zasluga je, da imate svojo
domovino. Za vse, kar imate
morate biti Kolumbu oziroma
Mussoliniju hvaležni. V zahva-
lo nam pa izkazuje črno ne-
hvaležnost. Tega ne bomo dol-
go gledali in trpeli. Naša po-
trpežljivost je priklopela do vi-
ška! Zapomnite si naše besede:
— Kar vam je Italijan Ko-
lumb dal, vam lahko tudi Ita-
lijan Mussolini vzame! Naše
nepremagljivo brodogojstvo je pri-
pravljeno, naša slavna armada
čaka najvišjega povelja. Na
kolena, Amerika! Pripravi se
kajti ure so ti štete!

Chamberlain, Lothian, Cza-
ki, Metaxas ...

Šli so skoro drug za drugim
... Pravijo, da smrt ne izbi-
ra, pa se zdi, da je kar izne-
nada začela kositi pri vrhu ...

Le verjemite mi, fantje, ni
več daleč čas, ko bo Primorje
spet naše ... In Krat bo naš
Gorica, Istra in Trst.
Po četrtini stoletja se bo
lakomnost maščevala.

Pred nekaj dnevi je bivši
nemški kaiser praznoval svoj
82. rojstni dan.

Ali bo usoda res tako kruta,
da mu bo dala še drugič doča-
kati ponižanje Nemčije?

Pred menoj je pismo, v ka-
terem voščil ljubljanski župan
ameriškim Slovencem vesele
božične praznike in srečno no-
vo leto.

Pismo je bilo oddano 13. de-
cembra v Ljubljani. Jaz sem
ga pa dobil v roko 27. januar-
ja.

Za pot iz Lizbone na Portu-
galskem do newyorškega po-
štnege urada je potrebovalo
pismo dobrih štirindvajset ur,
iz Ljubljane do Lizbone se je
pa vozilo nad 24 dni.

Odkar je vojna, so namreč
med evropskimi državami stra-
hovite razdalje.

Vse kaže, da bo Haile Se-
lassie spet kmalu zasedel abe-
sinski prestol.

No, saj je navsezadnje prav.
Ne bom trdil, da je kdove ka-
ko uzorno vladal svojemu na-
rodu, zdj se mi pa, da ima do
Abesinije že vsaj malo več
pravice, kot jo ima Mussolini.
Upati je tudi, da laška kul-
tura ni v zadnjih petih letih
preveč izpridila abesinskega
naroda.

Pogovor na maskaradi:

— Kdo je tista grda ženska
tam v kotu?

— Zdej se ni tako grda, ker
ima masko na obrazu. Toda
počakaj, da bo masko snela,
potem boš videl zlodja in pol...

V newyorški državi mora
plačati salonar vsako leto tisoč
dolarjev za lajsens. V državi
New Jersey polovico manj.
Sploh ima pa vsaka država v
tem pogledu drugačne predpi-
se, toda davek je vsepovsod
precejšnji.

Ko je treba odrajtati tiste
dolarje, marsikateri salonar
žalostno vzdihne: — O blažena
prohibicija, ko vseh teh neum-
nosti ni bilo treba!

Kratka Dnevna Zgodba

GNAC KOPRIVEC:

Zakonski možje

Človek bi skoraj verjel, da vasi pa me ne mika hoditi še o tožna slika jesenske pokrajine zakonskih zvezam in prikladna. Mir ter postopno usihanje življenjske sile v prirodi in brzokone razkrajanje vpliv na zakonski obroč. Zakaj človek iz dneva v dan jasneje pozna, da je blizu čas, ko se bo življenje začelo razvijati med stisnjenimi stenami, kjer odneva sleherna beseda po šestkrat, kjer se čuje vsaka stopinja, vidi vsak pogled, kjer je konec prostosti in svobode, kratka: prenese se pred oč zakonskega druga. In zakonski razpomeni za premožnega zakonca, življenje v njegovi bližini pa pokor. Pomlad prinese tudi v te vrste življenja sproščanja, zato so spomladi lične zakonec vedra. Jeseni jim jih pa potemni, somorna, pesnarske in besede na jeziku se jim zaostrijo kakor bi imele železne konice.

Zame je bila zakonska zveza zmerom idealna stvar. Cilj svojih hotenj sem videl v njej poveljan in svojega zakonskega druga sem si predstavljal vedno v najlepši luči; dobrega, blagega, razumevajočega, brez trme, brez ostrega jezika, brez brutalne ključavnosti — bi-tje z nežno čutečo dušo ki mi spregleda nerodno napako ter me ne gnjavi zaradi nje tedne in tedne. Nedavno so mi pa ta ideal razpršili zanimivi dogodki.

Napravil sem izlet po Slovenskih gorah. Ne zastran krajev. To poznam in vem, kam je treba iti, če si hoče človek privoščiti pogled na pristno lepoto. Čul sem namreč da so nekje vinčarji, ki se jim godi slabše ko našim. Občutil sem bil že na lastni koži posledice razkazovanja razmer na

enkrat v ogenj, zato se izognem vinčarjem, ki sem jih odkril in hočem govoriti o zakonskih možeh, o njih tožbah nad ženami, kakor sem jih čul zadnjič v krmi.

Kakor nekoč, je še tudi danes življenje v gostilnah na vasi razgibano. Krasi ga petje pevcev, ki razkladajo drug drugemu svoje težave, se objemajo v znamenju sočutja, točijo sože nad lastno nesrečo, dokler ne odpadejo grenke misli ter se zasveti pred človekom zopet svetla pot. Tedaj pojde dalje o ljubcah in o belih kanaricah, dokler se jim veselje ne pretvori v grenkobo. Toda danes ne poje v gostilnah kmet, kakor je baje nekoč. Ta pride skromno k fari, kupi v trgovini kar potrebuje, nato gre domov pohlevno in sklonjen v dve gubi kakor bi se česa sramoval. Pač pa prepevajo prekupevalci in mešetarji. Med nje prišede tu pa tam tuid podeželski inteligent, da se pomeni napije zakaj za svojo skromno plačo si težko privoščijo požirek dobrega vina, kakršno imajo navadno na mizi kupej.

Mrak se je vesil na rumenka-sto listje lesov, ko sem vstopil v gostilno, kjer so pravkar prižgali luč. To ni bila ena tistih gostiln, kjer so košati za točilno mizo zdejajoča natakarija bledih lic in trudnih izpitih oči, ki zro po gostilni otožno in zavidljivo. Bila je pivnica, v kateri je stregel starejši mož, tih in miren, kakor bi se bal samega sebe. Prižgal je luč, pogledal v vedro utripajoč plamen, potegnil z glave ponošen klobuk ter začel moliti angel-sko češčenje. Ko je končal se pobožno željo, ki jo je izrazil z besedami: "Bog nam daj po to-

ti lilči nebeško lilč zadobiti, vernim dušam vseh pa mir izprosim!" je pozdravil pivce: "Bog vam daj dober večer." Vsedel se je k mizi, kjer sta tičala v živem pomenku dva mlajša človeka. Prislulni nje-nemu pomenku ter dodal tu pa tam besedo. Name je očividno pozabil. Snov pogovora ga je morala živo zanimati.

Skušnjava, v kakršni sem padel jaz, bi zapeljala še značajnejšega človeka, da bi prislulni.

Žene, žene, neznosne zakonske polovice! — To so bile predmet pogovora. Enakopravnost žene v javnem življenju je baje zakrnila njeno srce in družinska sreča je razbita. Ključavnost, trma in preozitni ponos so ji zameglili dašo, in kakor je v prejšnjih stoletjih ravnal z ženo mož, tako bi hotela zdaj žena z njim. Ne privoščijo mu prostosti, zanika do-brine, ki si jih je pridobil, mož v teku deset in deset letj. Ljubosunje ga čuva v svoji bližini, mu dela moralne pridice ter mu slika pokvarjeno sedanje-ga časa, ki je kakor močvirje. Zato da ga hoče doma, ker so priložnosti za grešne prestopke tokrat lažje kakor so bile kdaj koli.

Z zanimanjem sem poslušal pomenek, dasi sem pri sebi oporekel izvajanju teh dveh od-vina mehkih zakonskih mož. Bil sem prepričan, če nista pravičnima do žen, in da bi noma-ta tale natakarija povedal o svo-ji ženi tudi kaj dobrega, ko bi ga pustila do besede. In kakor nalašč je poskočil na mizo. Lopnil je po nji s svojo suho roko in bevsnil: "Prav maza, gospoda! Baba je vrag!" In jel je pripovedovati nadloge iz lastnega zakona; svoji ženi je sluga, a še ni dovolj, biti bi ji moral skoraj že za tnal. Plah je bil, prizanesljiv, pa ji ni stopil takoj na prste, zdaj pa je prepozno. Zato dela tu v gostilni, dasi ima svoj dom in je krojač.

Gledal sem njegovo suho postavo, ki se je tresla od srda, njegovo ptiče drobno glavo, ki je poskakovala na plečih ter vodene brezizrazne oči, v katerih je ležal znak omejenosti. Koliko sovraštva je sijalo s tega človeka.

Gosta sta se mu smejala, ga ščuvala, nato ga je pa eden izmed njiju vprašal: "Kekec, kako ste se ženili, povejte?"

Oni se je umiril, se nasmehnil in začel pripovedovati. Bil je star pet in štirideset let, ko ga je zapustila pamet, da se je vdal prigrvarjanju ženske, ki ni imela pare premoženja, nje-nu pa so goldinarji gledali celo iz žepov na telovniku. Ona se mu je sladkala in ga spravila do oklicev in potem se ga je tiščala do poročnega dne, ne da bi se je lahko otresel. Poroko je deločil župnik na nedeljo ob treh popoldne, kakor da bi vedel, da je zanj popoldanska ura najprikladnejša. Svatje so se že zbrali pred hramom, ura je kazala že skoraj tri, njegovega starejšinarja pa ni hotelo biti od nikoder. Stopil je pogledal v svatovski obleki, čemu mož mudi. Našel ga je doma za pečjo pijanega. Predpoldnem je hodil v gorice, pa se je opil. Vzdrnil ga je in ga spravil s seboj. Na poti ju je pred neko kočjo ustavila želarka. "Se kupujete teleta, Kekec?" ga je vprašala. Pozabil je, kam hiti, zaslužek pri teletu ga je zani-mal in ji je odvrnil: "Seveda kupujem. Sem ravno na takšni poti. Če imam kaj za prod-

Dvoletnica vlade Drag. Cvetkoviča

Politični krogi in tisk v Jugoslaviji posvečajo posebno pozornost dnevu 5. februarja letošnjega leta zastran tega, ker je tega dne Dragiša Cvetković sestavil vlado. Ta datum privablja v spomin politično stanje, v katerem je bila Jugoslavija pred dvema letoma, ko je Dragiša Cvetković na poziv kraljevih namestnikov sestavil novo vlado.

Jugoslajci je do tistega dne upravljala in vodila vlada dr. Stojadinovića. Poleg vseh pozitivnih strani, ki jih je imela politika dr. Stojadinovića, je imela ta dva silna nedostatka: Predvsem ni dr. Stojadinović nikakor razumel tega, da je bistvo notranji ureditvi Jugoslavije rešitev hrvaškega vprašanja, in potem je dal on jugoslovanski zunanji politiki, kolikor je bila ta njegova, nekakšen značaj odvisnosti. Toda glavno vprašanje je eden najvažnejših razlogov, vsled katerih je moral dr. Stojadinović podati ostavko, je bilo pač hrvaško vprašanje. Dr. Stojadinović je menil, da se je Jugoslavija mogla poleg desetletne borbe in odpornosti hrvaškega naroda stabilizirati na mrtvi točki. Ali drugi činitelji, predvsem knez Pavle, so pa umevali položaj tako, da se more rešiti vprašanje jugoslovanskega odpora pred novimi dogodki le tedaj, če se najde modus vivendi v skupnem življenju med Srbi in Hrvatji.

Vlada Dragiša Cvetkovića, podpirana od dveh odličnih politikov in državnikov, dr. Antona Korošca in dr. M. Spahija, je imela nalogo najti način, kako rešiti hrvaško vprašanje.

Predsednik nove vlade Dragiša Cvetković pravzaprav tu ni umeval te svoje vlade drugače kakor vlado, ki ima prvega rešitev hrvaškega vprašanja. On je v tem pogledu podpiran od krone in uživajoč njegovo popolno zaupanje nastopil z obilico iskrenosti, politične naložnosti in poštenosti. Njegov prvi nastop je naletel na prav tako iskren odziv tudi pri voditelju hrvaškega naroda dr. Mačku. Govoriti o dvoletnici vlade Dragiša Cvetkovića, se pravi po tem takem govoriti v glavnem o vladi narodnega sporazuma, o vladi, ki je udeležila sporazum med Srbi in Hrvatji. In čeravno je bil sporazum dejansko uresničen dne 26. avgusta 1939, je tistih par mesecev pred njim služilo za to

da se sporazum, ki je bil na mrtvi točki, oživi, razvzolja in pride v delovanje.

Cvetković je takoj čez nekaj tednov po sestavi svoje vlade pohitel v Zagreb, da se tam sestane z dr. Mačkom v katerem je srečal človeka, vsega pripravljenega za razgovorjanje s ciljem, da reši usodo hrvaškega naroda v okviru Jugoslavije. Ko je bil ta pogoj zatrijen, je bilo Cvetkoviću jasno, da se bo rešitev hrvaškega vprašanja uresničila in utrdila. In čeravno so razgovori nekajkrat zastajali, so vseno prinesli uspehe zato, ker je bilo na obeh straneh mnogo dobre volje, uvidevanja in razumevanja.

Evropa je bila tik pred vojno. Zato je bilo treba rešiti usodo Hrvatov in usodo Jugoslavije. Dr. Maček, kateremu so prihajala poročila z vseh strani, se ni poudarjal iluzijami, nego je jasno in konkretno izbral edino pravo pot, določeno usodi Srbov in Hrvatov in Slovencev, pot notranjega sporazuma na podlagi enakopravne avtonomije.

Z rešitvijo hrvaškega vprašanja in ustanovitvijo banovine Hrvatske je Dragiša Cvetković kot poverjenik krone dosegel tisto, kar se ni posrečilo niti enemu srbskemu državniku od Nikole Pašića pa do vseh pomembnejših srbskih politikov. Pa naj reče kdo, kar hoče, ustanovitev banovine Hrvatske je najzdravejši politični čin, kar jih je še bilo udeleževanih v Jugoslaviji od njenega početka sent. Jugoslavija je bila neprestano v krčih. Neprerenoma je stala tik pred notranjimi spori in razdori iz tega edinega razloga, ker ni bilo rešeno hrvaško vprašanje. Knez Pavle in Dragiša Cvetković lahko v enaki meri rečeta, da nista z rešitvijo hrvaškega vprašanja samo zapisala zgodovinskega dela, nego da sta obenem tudi dala Jugoslaviji najzdravejšo in najkrepkejšo lice, kakor ga ni imela še nikoli v taki obliki.

Vlada g. Cvetkovića je poleg tega, da je izvršila zgodovinsko delo ustanovitve banovine Hrvatske, tudi sodelovala skoro drugo leto v izvedbi tega dela. Dasi ni bila izvedla deželne federalizacije povsem lahka, je vlada vendarle našla pota in načine za to, da izpolni vse svoje obveznosti do banovine Hrvatske in omogoči udeležitev popolne hrvaške samouprave, a obenem pa da tu-

di zagotovi popolno sodelovanje Hrvatov v notranji in zunanji politiki. Vse mobilizacije, ki so bile izvedene v deželi, so naletela na polno soglasnost in odziv Hrvatov in Srbov. Poleg tega je bilo ekonomsko sodelovanje popolnoma lojalno, a zunanja politika pa se je vodila s tolikim smislom za skupnost kakor vsa druga politika v deželi.

Poleg notranjega uvrščanja razmer je dala ta vlada ob prisotnosti dr. Cincar-Markovića naši zunanji politiki značaj stroge nevtralnosti in nenavne znanosti ne na to, ne na ono stran v sporu. Ta politika je učinila to, da se je Jugoslavija našla tik pred vojno na strani tistih dežel, katerih narodni in državni občanek ni bil od nobene strani niti stavljen v vprašanje, niti ne ogrožen.

Zunanjo politiko dr. Cincar-Markovića je povsem razumel tudi dr. Maček. Kakor veliko število srbskih politikov tako tudi voditelj Hrvatov je menil, da ni imela Jugoslavija nobene nega povoda za vmešanje v vojno in da si po svojih najboljših močeh prizadeva ostati izven nje. To je cel smisel jugoslovanske zunanje politike, ki je neuprečehoma šla za tem, da ostane le in v prvi vrsti nevtralna tako proti ošišu kakor proti zaveznikom. Ta politika nevtralnosti je naletela na velike simpatije naroda v Hrvatski, Sloveniji in Srbiji. Kdor je videl razvoj te vojne, zlom nekaterih velikih držav, med katerimi je tudi Francija, mora priznati, da je to, da je Jugoslavija doslej ostala pri življenju, neprecenljive vrednosti za materialni in kulturni napredek našega naroda. Obenem je dal razvoj dogodkov v Evropi in po svetu prav takšni politiki. Vse, kar se je doslej zgodilo v Evropi, samo potrjuje, da je ta politika ustrezala stvarno življenjskim interesom dežele. Tem bolj, ker ni ta politika nikdar ob katerikoli priliki pomenila odpovedi narodni in državne suverenosti, okruženja naših meja, žalitve ali ponižanja narodnega dostojanstva, nego izključno, čisto in jasno izvajanje politike nevtralnosti. Jugoslavija je danes z Bolgarijo in Turčijo ena tistih držav, ki so za zaslugi takšne politike ostale na moči predstavljaje veliko moralno in vojno silo. V slučaju, če se ima ta vojna hitro skončati, bo Jugoslavija zato, ker je ostala neprizadeta in nepoškodovana od vojne nesreče, predstavljala veliko možnost rekonstrukcije v Evropi. Če pa nai se ta vojna zavleče, bo Jugoslavija s svojo odločnostjo in svojo vojaško pripravljenostjo predstavljala važno činitelico v Evropi. Zlasti dokazuje današnji položaj Jugoslavije na Balkanu, kjer je ustanovljeno, da bi Jugoslavija lahko izkoristila priliko ter se vmešala v vojno, kateri bi ona dala zmogovito označbo, najbolje, kako predstavljala Jugoslavija še vedno nedotaknjeno silo.

Po tako začrtani notranji in zunanji politiki je imela ta vlada jako velike težkoče na

KNJIGE

SLAVNEGA RUSKEGA PISATELJA

Igralec

Spisal F. M. Dostojevski
265 strani

Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igral-sko strast. Igralec izgublja in dobiva, poskuša na vse mogoče načine, spletkari, doživlja in pozablja, toda sirstat do igranja ga nikdar ne mine.

Cena 75c.

Idiot

Spisal F. M. Dostojevski

TRI KNJIGE
Nad 600 strani

Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. — Opis mladeniča, ki je imel že v najbolj rani mladosti nagnjenja k nenormalnostim. Opis je živahen in ne utrjuje kot nekateri drugi romani Dostojevskoga.

Cena \$2.25

Poštuno plačamo mi.

Naročite pri:

KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street,
New York, N. Y.

gospodarskem polju. Dežela je vsled vojne veliko pretrpela. In trpi še sedaj. Ekonomsko navezana na Nemčijo je naša dežela prinašala in še prinaša neprememna velike žrtve na gospodarskem polju samo zato, da bi si ohranila politično samostojnost. Toda z zadnjimi reformami, z imenovanjem dr. M. Protića, ki je eden najboljših jugoslovanskih ekonomov, za ministra preskrbe, in s preobnovo gospodarskih in finančnih ustanov, predvsem Narodne banke, pa s prejšnjo delavnostjo dr. Jurja Šuteja v finančnem ministertvu, je vlada uvrstila narodno premoženje — dinar — tako, da se sedaj približuje velikim gospodarskim reformam, ki imajo dati deželi gospodarsko ojačenje.

Vlada Cvetkovića je izgubila 2 velika politična voditelja in sicer dr. Antona Korošca in dr. M. Spahija, voditelja Slovencev in voditelja muslimanov, ki sta bila obenem tudi vodja jugoslovanske radikalne zajednice. Dr. Korošec je sledil dr. Kulovec kot minister brez listnice, a dr. M. Spahija pa dr. Djafer Kulenović, ki je bil in je še v vladi. Jasno je, da ima z dr. Vladkom Mačkom ta vlada eno največjih moralnih osebnosti iz našega političnega sveta, kar znači, da je ona usposobljena voditi to deželo v teh usodnih

(Nadaljevanje na 4. strani.)

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Citajte zanimiv članek:
"O LOVU IN LOVCIH,"
ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakih po 2 oz. 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA
ŠE DANES

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Velika Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni Atlas (38 barvanih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

The Modern Encyclopedia

KNJIGA VSEBUJE:
22,000 RAZLAG in 1200 SLIK
Najnovejša svetovna ENCYKLOPEDIA, v kateri more vsakdo kakoršnegakoli poklica najti raz-lago vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

CENA SAMO \$2
(Poštuna plačana.)

KNJIGA VSEBUJE 1334 STRANI IN JE OKUSNO V PLATNO VEZANA — SKORO NEVERJETNO JE, DA JE MOGOČE TAKO NAJPOPOLNEJŠO KNJIGO DOBITI ZA TAKO ZMERNO CENO.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York, N.Y.

Mož Simone

— ROMAN —

Francoski spisal: CHAMPOL. — Preložil: LEVSTIK.

12

Gospod d'Avron je zmaljal z glavo.

"Eh, ne vem, kako bo. — Več nego enkrat sva si bila navzkriž. Takrat sem bil še sante in vedno je sumila mene, da dajem bratu slabe zglede."

"Vtridesetih letih se marsikaj pozabi," je menil Osmín. "Ona ni izmed žensk, ki znajo kaj pozabiti, in ako koga sovraži..."

"Mene, ki je nikdar nisem videla, vendar ne more sovražiti," je vzklila uboga gospa d'Avron. "Imela bo usmiljenje z menoj in z mojimi otroci..."

"Ako sploh ve, da so na svetu?" je vzdihnil gospod d'Avron. "Na pismo, v katerem sem ji naznanil najino poroko, niti ni odgovorila, in zopet budila. Začel se je otrepati priliki, naznaniti ji njihov porod. Popolnoma smo se odtujili drug drugemu."

"Navzlic temu pa še obstoja sorodstvo," je povzel spet Osmín, "in čast vašega skupnega imena. Predno priznaš, da si premagan, moraš vendar poizkusiti tudi najzadnji pripomoček."

Gospod d'Avron je nekaj časa prevdarjal. Njegova domisljija je počivala že predolgo, da ne bi se željno vrgla nad novo, hodi še tako slabo upanje.

"Navsezadnje," je dejal, "so najprejrednejši poizkusi v gotovih slučajih najpametnejši. Pripeti se včasih, da se takšna reč posreči mnogo bolje, nego se je kdorkoli nadejal. Ena rešitev se vendar mora najti!"

Ta poslednji stavek je bil živ izraz njegove za trenutek poražene narave, ki se je zopet budila. Začel se je otrepati dvomov o neizogibni rešitvi in si dopovedovati, da vsaj on ne more podležiti tani, kjer podlegajo drugi; s svojo običajno živahnostjo je dejal:

"Škodilo gotovo ne bo, ako pišem Eleanorí."

Obrnil se je proti pisalni mizi.

Osmín ga je ustavil.

"Ne v slučaju, kjer gre za življenje in smrt, se ljudem ne piše..."

"Temveč..."

"Gre se k njim," je zaključil Osmín. "So stvari, ki ne napravijo vtisa, ako jih ne poveš z lastnimi usti."

Gospod d'Avron je potrtega obraza sklonil glavo.

"Ko bi vsaj vedel, kako me bo sprejela! Ona je v stanu, da se je loti ob pogledu name tista strašna besnota, ki se je sponinjan — in da me postavi pred vrata, ne da bi me sploh poslušala," je priznal z žalostnim glasom. "Jaz ne čutim dovolj poguma v sebi, da bi se še enkrat izpostavil takšnemu ponižanju."

Misel, da mu je stopiti pred svojo strašno svakinjo, ga je čudno ohladila.

"In vrh tega," je dodal, išoč resnejših razlogov, "se ne morem odstrašiti v tem trenutku, pustiti vseh svojih poslov, izgubiti brez gotovosti uspeha dragocenih dni, izpostaviti se nevarnosti, da s svojo odsotnostjo razburim javno mnenje, in na ta način nemara po-pešiti nesrečo."

"To je res," je rekel Osmín.

"Torej je vendarle bojje — da ji pišem..."

"In da ti ona ne odgovori," je dodal odvjetnik.

Nastopil je brezupen molk.

Simona je dotlej molče poslušala; takrat pa se je oglasila. "Obadva imata prav," je rekla nimo. "Nekdo mora iti na Angleško, a papa ne sme odtod. Torej pojdem jaz."

"Ti!" — je ponovila gospa d'Avron osupla. "In kaj moraš ti opraviti, revica moja mila?"

"Povedati vse, kar govori moje srce za vas, mama, za papa, za mala dva, in izproiti tetino pomoč."

Oči so se svetile in odločna guba njenih rdečih ustec se je izražala krepkeje, nego po navadi.

Simona je bila vstala. Ni se navduševala, ni se dala varati svoji domisljiji, temveč čutila je naravno zaupanje mladine; njena ljubezen in vdanost jo je navdajala z zavestjo moči in bilo ji je v petrobo, podati o nji dokazov, in v tolažbo, ko si je predstavljala, da ne ostane brezdežno spričo nesreče, ki je pretila rodbini. Njena mirna odločnost ni ostala brez učinka na gospoda d'Avron, ki se je z lahkostjo dajal zapeljati vsakemu novemu predlogu.

"Mogoče to ni napačna misel," je dejal in se obrnil k odvjetniku Osmínu.

"Edina dobra doslej," je rekel ta.

"Nikdar ne morem dovoliti, da se to zgodi," se je oglasila uboga mati, vsa preplašena. "Ubogo dekle da bi pustila od doma! Rajši grem sama gor!"

"Že pot na sebi te umori, revica moja!" je nagnil gospod d'Avron.

Ni si upala trditi nasprotno; spustila se je v jok.

"Jaz nočem poslati svoje hčere k tej hudobni ženski, ki jo bo slabo sprejela."

"Naj me, samo da dobim to, česar je poprosila!" se je oglasila Simona.

"In navsezadnje, čemu bi jo sprejela slabo?" je začel izpodbujati gospod d'Avron. "Sovražiti je mogoče moža, toda nihče ne more biti dovolj trdosrčen, da bi se lotil takšnega otroka."

S ponosnim očesom je pogledal Simono. Obraz deklice je bil poln živahnosti.

Več ko so razpravljali o njenem predlogu, bolj se ji je domdeval umesten. V svoji bistroumnosti ga je razvijala že podrobno.

"Rekla bom to in rekla bom ono. Nič me ne bo preplašilo. Pustite me na pot, prosim vas, če ne me bo celo življenje pekla vest, da nisem storila tega, kar je bilo v moji moči."

"Dekle v tvoji starosti ne hodi samo na pot," je ponavljala gospa d'Avron, braneč se na vse kriplje.

"Pa si vzmene hišno za spremljevalko."

(Nadaljevanje prihodnjih.)

Na obisku pri najmlajših...

V šoli na Cozovi cesti krenem v pritičju na desno tja, kjer je na vratih hodnika pri bit napis: "Pomožna šola za manj nadarjene" in kjer me v svoji podolgovati tesni sobi gospod upravitelj nad vse ljubezno prijel.

Na moja vprašanja mi gospod upravitelj prijazno odgovarja in mi pripoveduje o Pomožni šoli za manj nadarjene, ki bo skoraj obhajala 30letnico obstoja. Ustanovljena je bila namreč leta 1912 in jo zdaj obiskuje preko 90 otrok, večina iz Ljubljane in njene okolice, le nekaj učencev se vozi v šolo iz oddaljenih krajev. Posebej me zanima strokovno izveščanje učne moči jih seznanja po svojevrstni učni metodi, ki je v najožjem stiku z življenjem z osnovnimi pojmi od računanja, pisanja itd. pa do ročnega dela. Pri mlajših doprinašajo te pojme s pomočjo tipa, voha, modeliranja, pri starejših učencih s pomočjo risanja. Pri vsem je močno poudarjena vzgojna plat kajti otroci, ki prihajajo na to Pomožno šolo so močno podvrženi raznim vplivom, manjka jim volje in vztrajnosti in zato je vzgojna plat za nje važnejša kot pri drugih otrocih. Šola sama je neposredno v zvezi s šolsko polikliniko, ki nudi učencem vso zdravniško pomoč. V tako zvano "osebno popisnico" ki jo ima vsakega učence, beleži zdravnik svoja opazovanja, prav tako pa pišejo vanje svoje opombe tudi učitelji, ki neprestano budno sledijo razvoju njim zaupanih gojencev. Kaj je z otroki, ko zapuste šolo?

Tu pa tam se kateri izmed njih vrne v osnovno šolo, drugi se po dokončani šoli učijo obrti pri mojstrih ali pa na obrtni nadaljevalni šoli. Tu neredko nastanejo težave, kajti med učenci drugih čisto višjih šol, naši učenci ne napredujejo tako, kakor oni, vajenci so namreč povsem druge učne metode. Važen je še drug moment. Součenci z drugih šol smatrajo naše gojence za manjvredne in že itak podvrženi malodušju, o magajo. Potrebni so posebne vzgoje usmerjene ne le k delu, marveč tudi k vztrajnosti in volji do premaganja raznih težav in ovir. Vse to nujno kliče po zasebni obrtni nadaljevalni šoli za manj nadarjene učence, za katero se že dolgo potegujemo, ki pa je zaenkrat žal, še nismo dobili. Toda po več ko 20 letih neprestani prošnj, smo lani v septembru dobili nič manj važno ustanovo, ki pa zaenkrat še ni popolna — dnevno zavetišče za naše učence, ki je odprto od 8. zjutraj do 5. popoldne. Tu dobivajo otroci tudi hrano, ki jo, zaradi pomanjkanja lastne ekonomije dostavlja trnovsko otroško zavetišče. Kako nujno je bilo tako zavetišče, priča dejstvo, da zahaja vanj 46 otrok. Večina teh otrok je namreč slabo situiranih in doma nimajo pravega nadzorstva, niti jim ne morejo nuditi potrebne nege. V dnevnem zavetšču pa pod strokovno izobraženim nadzorstvom izdelujejo naloge, se igrajo in delajo v delavnici. Svojim potrebam dnevno zavetišče zaenkrat kot že rečeno povsem ne ustreza, kajti naš ideal je — doseči zavod za manj nadarjene no deco, v katerem bi prejimali vsako oskrbo otroci, zlasti oni s podoželja, katerim je obiskovanje naše šole zaradi prevelike oddaljenosti onemogočeno. Take zavode imajo danes že vse moderne države in upamo, da homo slej ko prej tudi mi prišli do njega.

Ko se poslovim od ljubeznega gospoda ravnatelja, pogledam v razrede ki presenečajo. O običajni strogosti šolskih sob skoraj ni sledu. Po starih vise slike, med njimi tudi take, ki so jih zelo spretno narišali učenci sami. Na omarah tik table so učni pripomočki — cela nasebna hiša iz glin, lepo pobarvanih, z okenici in vrati, poleg njih kopa za kuhanje oglja — vse sami izdelki učencev. Ti učni pripomočki so na šoli za manj nadarjene neobhodno potrebni.

Učenci na Pomožni šoli za manj nadarjene so zelo ljubezni. Tako prijetnih malih spremljevalcev še nisem imela kot na poti od šole do Dnevne zavetišča v Florijanski ulici. Drohni vitezi so v dežju brez dežnikov junaško korakali poleg mene in mi prijazno in brez strahu odgovarjali na vprašanja. Eden izmed njih je bil bos pa je v kljub temu prav tako hrabro prenašal oktobrski mraz. V Dnevno zavetišče so se seznanili z njegovo voditeljico. Sredi živčava, ki vlada tod po 11. uri je bil razgovor z njo precej otežkočen. Kajti preko 40 otrok zahteva zase več kot enega samega človeka. V prvem nadstropju nekdanjega šentjakobskega gledališča ima Dnevno zavetišče v dvorani jedilnico, igralnico in študijsko sobo, poleg je mala čista primitivna umivalnica. Med tem ko eni pišejo naloge, se drugi igrarajo "Črne-ga Petra" domine, sestavljajo slike, dekleta šivajo na kopah blaga razne ubode. Igrače je na veliko veselje otrok poklonila ljubljanska mestna občina.

V kotu dvorane se otroci tehtajo. Vsak mesec nekateri izmed njih so, odkar so v zavetšču, že lepo pridobili na teži. Eno izmed deklet ne v teži celo poseka, kajti na želijo otrok,

DVOLETNICA VLADE DRAGIŠE OVETKOVIČA
(Nadaljevanje s 3. strani.)

časih, ko se ima preurediti lice sveta. Vrh tega govore vse izjave, ki jih je doslej podal ali sam Dragiša Ovetkovič, ali dr. Maček, ali dr. Aleksander Cincar-Markovič, dovolj jasno o nameri vlade, da vztraja do konca v tej svoji politiki za obvarovanje narodne in državne samostojnosti.

NASELJEVANJE NEMCEV NA POZNANJSKEM.

Iz Berlina poročajo:

"Iz poročila župnega vodje in namestnika župe Warthegau (dosedanje Poznanjske) Arturja Geiserja posnemamo podrobnosti o velikem delu naseljitve nemškega narodnega življa na Poznanjskem. V zadnjih 10 mesecih je bilo na novo naseljenih 22.000 nemških rodbin s kakimi 250.000 družinskih članov. Kot prvi so prišli v poštev za naselitev izseljenci iz baltških držav in iz Volinije. Tudi preseljenici iz Besarabije bodo deloma naseljeni v teh predelih. Glavno množico naseljenecv pa bodo tvorili po končani vojni bojovniki s fronte in je zanje prihranjeno veliko število kmetij, obrtnih obratov in hiš in to v takem obsegu, kakor si tega nihče leta 1918 niti v sanjah predstavljati ni mogel. Tretja skupina ki bo tudi po vojni zasedla izpraznjena mesta, bodo kmetovalci iz stare Nemčije in njihovi sinovi, ki so služili na fronti. Žu pa Warthegau je letos odvedla v zaloge rajha 700.000 ton žita in 100.000 ton židlnega in industrijskega krompirja. Isto področje še letos proizvaja osminko vse potrebe sladkorja za vso Nemčijo. Prihodnje leto bodo ti kraji zalagali s čebulo vso Nemčijo. Zlasti okolica Kutna se je izkazala kot izvrstno zemljišče za gojitev čebule."

Doslej je zaseden samo manjši del onih 275.000 posestev, s katerih so se umaknili Poljaki in napravili prostor nemškimi naseljenecem. V ostalem še ni vse posestva primerno preurejena, da bi sprejela nemške koloniste. Nekateri hiše so še

ki so mi bili med tem ko so čakali na tehtanje, kazali svoje risarske izdelke, je morala gospa voditeljica stehati tudi mene. To kar je v zavetšču najprijetnejše je dvorišče z gredo uvenelih rož in starimi kostanji, med katerimi se otroci razigrano love.

Svojevrstno vzdušje vlada v precej mračni in hladni delavnici z mizarskimi mizami, mizarskim orodjem ter šivalnim strojem in kupom glin. Eden izmed učencev pripravlja za vezavo šolske knjige, dva druga delata avtomobilčke iz lesa. Četrta gladi na vrtno neko desko. Med njimi hodi prepasana z grobim delovnim predpasnikom ljubezna učiteljica, tu in tam kaj pokaže, svetuje — vedno dovolj dela, ki je tudi vdelavnici vzgojno usmerjeno. Apatičnega otroka moraš pripraviti k delu, preživahnega z delom krotiš, ga umiruješ. Zdi se, da se otroci v delavnici odlično počutijo in po svojih močeh zalagajo šolo z raznimi učnimi pripomočki, poleg tega pa sami izdelujejo igrače.

Edino, kar fantem v delavnici menda ne diši preveč, kakor otrokom sploh, je pospravljanje orodja. Toda tu je učiteljica neizprosna. Vse na svoje mesto! in z nekaj vzpodbudljivimi besedami je kmalu vse v redu. Tako. Zdjaj pa z bogom in na svidenje.

To, kar si človek želi, ko zapušča dom, je dostojen zavod za manj nadarjeno deco, ki je tega ne bi potrebna, marveč tudi vredna!

ČE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ:

da je novi francoski vojaški poveljnik na Vzhodu general Dentz prispel v Sofijo, kjer je ostal tri dni, nato pa je nadalje razrušene, druga posestva nimajo dovolj orodja ali živine, ki popravljajo hiše ter dele med nove naseljenke, orodje in živino. Prejšnji lastniki teh posestev so bili poslani dalje na vzhod, kjer jim je generalni guverner odkazal primerna prebivališča."

ČE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ:

da je novi francoski vojaški poveljnik na Vzhodu general Dentz prispel v Sofijo, kjer je ostal tri dni, nato pa je nadalje

DARILNE POSILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN	\$ 2.00
200 DIN	\$ 3.95
300 DIN	\$ 5.75
500 DIN	\$ 9.00
1000 DIN	\$ 17.50
2000 DIN	\$ 34.00
5000 DIN	\$ 82.50

V DINARJIH

V LIRAH

50 LIR	\$ 2.85
100 LIR	\$ 4.85
200 LIR	\$ 9.20
300 LIR	\$ 13.50
500 LIR	\$ 21.75
1000 LIR	\$ 43.00
2000 LIR	\$ 85.00

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih posiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
::: POTNIŠKI ODDDELEK :::
216 West 18th Street, New York

PARNIK LOVČEN BO VOZIL ŠPANCE

American Rescue Ship Mission je plačala \$25,000 are parobrodni družbi, ki lastuje jugoslovanski parnik Lovčen, da prepelje 450 španskih lojalistov iz francoskih koncentracijskih taborišč v Mehiko. To je naznanil dr. Edward K. Barsky, predsednik Ameriškega odbora za pomoč Špancem.

Sedaj je določeno, da Lovčen odpluje 26. februarja v Casablanca v Francoskem Maroku, ako bo do tedaj odbor celi znesek \$130,000, ki je potreben za eno vožnjo tja in v Mehiko, in če bodo lastniki parnika prešli od Anglije zagotovilo, da bo mogel parnik nemoteno voziti.

Odbor za pomoč Špancem je prvotno nameraval kupiti Lovčen, toda \$600,000, ki jih je družba zahtevala zanj, se je odboru zdela previsoka. Vsled tega hoče odbor Lovčen samo najeti za prevoz Špancev.

Lovčen, ki je sedaj last Central American Navigation Co. of Panama, se sedaj nahaja na pomolu št. 1 na Hudsonu, to je na South Ferry.

Za znesek \$25,000 bo parnik predelan, tako da bo mogel voziti mesto 170 potnikov 450.

Barsky je rekel, da bo odbor zlahka nabral še potrebno vsoto, tako da bo Lovčen obdoločenem času odplul v Afriko.

val potovanje preko Carigrada v Stijo;

da so v bližini Kijeva odkrili nove izvirke nafte;

da so ruski kiparji na sestanku v Moskvi sklenili izdelati ki

pe Puškina, Černiševskega Majakovskega, Ševčenka in Gorkkega. Spomenik bodo postavili v raznih mestih Rusije; da je ostala Japon-ka brez železa in bencina.

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezan. Cena \$2.00

BODOČI DRŽAVLJANI naj naredi knjžico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjžici so vsa pojasnila in zakoni za naseljenecv. Cena 50c

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK. Spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50

Zelo koristna knjžica za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike. Cena \$1.—

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slik. Cena .75c

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena 50c.

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani. Cena 50c.

MLEKARSTVO. Spisal Anton Perc. 8 slikami. 168 strani. Knjžica za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena 50c

NAJVEČJI SPISOVNIK. — 166 strani. Cena 50c

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec. 224 strani. Broš. Cena .25c

OBRTNO KNJIGOVODSTVO 258 strani. Vez... Knjžica je namenjena v prvi vrsti za stavbo, umetno in strojno ključničarstvo ter šolsolivarstvo. Cena \$1.—

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mekko ves. Poljuden in naučen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str... Priročna knjžica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjžico toplo priporočamo vsakomur, ki se boče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 50c

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. Sestavil Dr. F. Bradac. — 625 strani. Cena \$1.25

UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 163 strani. Cena \$1.—

VELIKI SLOVENSKI SPISOVNIK. Sestavil H. Podkrajšek. — 437 strani. Cena \$1.—

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in kajjivi poskusi; vedevalna tabela; punktiranje; zastavice. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena .25c

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street
New York, N. Y.